

Venray, 21 april 2011

Geachte mevrouw Brugman, mevrouw Sweelssen en heer Zandbergen,

In de raadsvergadering van 29 maart jl stelde u uw zorgen aan de orde ten aanzien van de handelwijze van uw mederaadslid de heer Michels rond het agendapunt Beleidsvisie Wüsterveld. Met het oog op uw zorgen verdaagde de gemeenteraad de behandeling van het gelijknamige agendapunt. Op zondag 3 april kondigde u mij aan hierover een aantal schriftelijke vragen, op grond van art 37 van het Reglement van Orde van de gemeenteraad, te zullen aanreiken.

Op donderdagmorgen 14 april mocht ik uit handen van de heer Zandbergen uw vragen ontvangen. Zie bijlage 1. In totaal stelt u mij zevenenveertig vragen. Alvorens tot de beantwoording van deze vragen over te gaan, maak ik een aantal algemene opmerkingen over de door u aangedragen casus. U kunt deze opmerkingen tevens beschouwen als een samenvatting van de feitelijke antwoorden op uw zevenenveertig vragen.

Enkele algemene opmerkingen vooraf

Integriteit

Terecht appelleert u aan de taak van de gemeenteraad om te waken over de integriteit van zijn leden. Het valt toe te juichen dat een gemeenteraad hier serieus mee omgaat en zaken ook aan de orde stelt. Integriteit van bestuurders en politici is immers een hoeksteen van ons democratische bestel. Dat u opheldering vraagt over de gang van zaken in een bepaald dossier, kan u dan ook, in uw bewoordingen, niet "euvel worden geduid".

De door u gestelde vragen heb ik goed bestudeerd en naar beste vermogen beantwoord. Alle antwoorden en mijn algemene opmerkingen overziende, kom ik tot de volgende algemene waarneming:

1. De heer Michels heeft als raadslid niet in strijd gehandeld met de Gemeentewet, noch met de gedragscode bestuurlijke integriteit,
2. De heer Michels heeft in zijn rol als raadslid en ondernemer voldoende transparantie betracht,
3. Van bovenmatige druk vanuit de portefeuillehouder Van der Broeck, anders dan bij andere situaties, is niet gebleken,
4. Het project Wüsterveld is aan tijdskritische grenzen onderhevig en de voortvarendheid van de wethouder had hier een eigenstandige motivering,
5. De keuze van de locatie is tot stand gekomen op basis van objectieve argumenten en afwegingen, waarin het belang van de heer Michels ambtelijk noch bestuurlijk een merkbare rol heeft gespeeld,

6. Er zijn overigens uit deze casus enkele lessen te trekken die voor toekomstige gevallen zouden kunnen voorkómen dat er onnodige misverstanden ontstaan over iemands handelwijze.

Enkele opmerkingen bij uw brief

U merkt in uw schrijven op dat suggesties de ronde doen dat uw vragen en bedenkingen zouden zijn ingegeven door een drijfveer om als oppositie "de fractie CDA en de fractieleider in een kwaad daglicht te stellen uit electorale overwegingen". U vervolgt: "Dat er commotie ontstaat is ons niet aan te rekenen". En: "Wij doen onze democratische plicht. Helaas is de commotie versterkt door de uitlatingen in de pers van de heer Michels". Ik verstout mij hier, met respect, iets genuanceerder tegenaan te kijken. De weg waarlangs u de kwestie aan de orde stelde, was, in alle nuchterheid, de primaire aanleiding voor hetgeen u "commotie" noemt. De heer Michels heeft zich in deze discussie niet kunnen of willen mengen. Sterker nog, hij heeft zich fysiek uit de raadzaal teruggetrokken. Hij kon zich op geen enkele manier verdedigen tegen de beelden die werden opgeroepen. Van hem kan niet of nauwelijks worden gevraagd in het geheel niet te reageren wanneer hem in het maatschappelijk verkeer hierover iets wordt gevraagd. Zijn belangrijkste boodschap daarenboven was dat er wat hem betreft een deugdelijk en diepgaand onderzoek diende te komen naar zijn vermeende integriteitsschending. Men kan dit ook opvatten als een teken van openheid en transparantie, precies de politieke deugden waar u voor pleit.

Ik ben van mening dat op raadsleden de morele plicht rust om zorgvuldig te formuleren, zeker zolang het nog gaat om *vermeende* onregelmatigheden. Zolang het risico aanwezig is dat iemand onnodig wordt beschadigd, mag, zeker ook van volksvertegenwoordigers worden gevraagd zich bewust te zijn van het potentiële effect van het gesproken en geschreven woord. Ook in uw vraagstelling bespeur ik helaas enkele keren dat u enkele ongeverifieerde stellingnamen hanteert als waarheden van waaruit u vervolgens een vraag stelt. In de door u gekozen toonzetting en bijbehorende bewoordingen klinkt naar mijn mening in diverse vragen een vorm van vooringenomenheid door. Ik betreur dat omdat het afbreuk doet aan de doelstelling waarmee u uw vragen aan mij heeft aangekondigd. In mijn woorden was deze doelstelling: een politiek-hygiënische zoektocht naar een antwoord op integriteitsvragen in een bepaald dossier. U hebt het volste recht om vragen te stellen en u hebt eveneens het volste recht het naadje van de kous te willen weten over het al of niet integere handelen van raads- en collegeleden. Daarover geen misverstand en op dat punt zal ieder raadslid van mij de ruimte krijgen zijn of haar werk te doen. Nu u uw vragen echter hebt geformuleerd zoals u ze hebt geformuleerd, worden personen echter prematuur beschadigd.

Voor wat betreft de positie en de belangen van de heer Michels, vooruitlopend op de beantwoording van de vragen, het volgende. Ja, de heer Michels is belanghebbende. Net als vele andere raadsleden staat de heer Michels midden in het maatschappelijke en economische leven. De wet staat toe dat een raadslid een persoonlijk of zakelijk belang in een dossier heeft. Als dat niet het geval zou zijn, dan wordt het raadswerk voor vrijwel ieder raadslid onmogelijk. De wetgever regelt in artikel 28 van de Gemeentewet hoe een raadslid in geval van persoonlijke of zakelijke belangen moet handelen. Naar mijn mening heeft de heer Michels zich daar naar eer en geweten aan gehouden.

U verwijst ook naar het voorzitterschap van de heer Michels van de CDA-fractie. In die rol is hij niet anders dan elk ander raadslid. Het valt principieel niet vol te houden dat een CDA-fractievoorzitter zich aan andere integriteitsnormen hoort te houden dan enig ander raadslid. Alle raadsleden, en dus niet alleen CDA-raadsleden, hebben – ik gebruik hierna uw woorden – “mogelijkheden tot initiëring en beïnvloeding van politiek-bestuurlijke processen, het beïnvloeden van politieke standpunten en politieke meerderheden”. De betekenis van uw opmerking ontgaat mij dan ook. Het Nederlands staatsrecht kent maar één type raadslid. Het zou de doodslag voor ons democratisch systeem zijn, wanneer leden van bepaalde fracties terughoudender moeten zijn met zakelijke belangen dan raadsleden van andere fracties. U poogt uw redenering kracht bij te zetten door te stellen: “Dit komt mede omdat hij uit hoofde van zijn functie direct toegang heeft tot de wethouders van zijn partij, het CDA”. Los van het feit dat deze redenering naar mijn mening evenmin te rijmen valt met ons democratische stelsel, wijs ik er ten overvloede op dat wethouder Van der Broeck bekend staat als iemand die doorgaans voor iedereen toegankelijk is. Het mag toch niet zo zijn dat van hem gevraagd wordt om voor de fractievoorzitter van het CDA zijn gebruikelijke toegankelijkheid opzij te zetten?

De heer Michels heeft voor zover ik dat kan overzien over zijn belangen nooit geheimzinnig gedaan. Zijn ontwikkelings- en adviseursrol in het gebied Wüsterveld is binnen en buiten het gemeentehuis algemeen bekend. In november 2010 heeft hij mij in een gesprek volledige openheid van zaken gegeven. Later heeft hij ook de griffier uitgebreid geïnformeerd. In de opmaat naar uw schriftelijke vragen heb ik u dit, via de heer Zandbergen, medegedeeld. In een aan de toenmalige raadsvoorzitter gerichte brief heeft de heer Michels op 10 oktober 2008 zorgvuldig uiteengezet welke rol hij heeft in de onderneming V-snaar Projecten B.V. en Bouwkundig Adviesbureau Michels. Zie bijlage 2. Letterlijk schrijft de heer Michels onder meer: “Concreet betekent dit onder meer de aankoop van bedrijven, aankoop van gronden in de LOG’s (Landbouw- Ontwikkelingsgebieden, HG) en het voeren van ruimtelijke en milieutechnische procedures om de verplaatsing mogelijk te maken”. Ook schrijft hij “Gelet op het voorgaande zal ik mij in de raads- en commissievergaderingen dan ook nadrukkelijk onttrekken aan beraadslagingen en besluitvormingen over agendapunten die direct of indirect te maken hebben met de belangen en activiteiten van met name V-snaar Projecten B.V.”. Deze brief is destijds ter informatie doorgezonden aan de toenmalige raadsleden. Gebrek aan transparantie kan de heer Michels op dit punt in ieder geval niet worden verweten. Tot op zekere hoogte kunt u mij verwijten dat ik verzuimd heb om, als rechtsoptvolger van de toenmalige raadsvoorzitter, de nieuwe raadsleden per 1 januari 2010, een copie van deze brief te verstrekken. Ik wil er voor de toekomst graag extra alert op zijn, al kan ik u onmogelijk garanderen dat ik te allen tijde een compleet beeld heb van de bij u afwezige en de bij mij áánwezige relevante integriteitsinformatie.

In het presidium heeft de heer Michels te kennen gegeven de raadsbehandeling van het agendapunt niet te zullen bijwonen, omdat hij “zakelijk belanghebbend” is. Zijn belangen behelzen de gronden die zijn bedrijf in zakelijk opzicht bezit en zijn rol als adviseur in het ontwikkelingsproces. Dit kan niet anders dan als een zakelijk belang worden gekenmerkt. Mogelijk had hij zijn mededeling beter kunnen specificeren door te zeggen dat zijn bedrijf een eigendomspositie heeft. Maar tegelijkertijd mocht hij toch in redelijkheid aannemen dat dat bekend was. En al zóu het niet bekend zijn geweest, quod non, dan zou de heer Michels toch verstandig genoeg zijn geweest zich te realiseren dat zijn eigenaarschap op geen enkele wijze te verheimelijken valt? Met welk belang zou de heer Michels moedwillig

en krampachtig zijn eigenaarschap willen verzwijgen, waar het eenvoudigweg niet valt te verheimelijken?

Ruim een half jaar geleden heeft de heer Michels mij volledige openheid van zaken gegeven over zijn bedrijf en zijn eigendomsposities. Daarna heeft hij deze openheid van zaken ook gegeven aan de griffier. Op 31 maart, na de raadsvergadering, heeft de heer Michels zich nogmaals tot mij gewend en diezelfde duidelijkheid, ten overvloede, nogmaals verschaft.

Mogelijk had ik ter presidiumvergadering de door u kennelijk ontbeerde specificatie kunnen geven. Ik ging er echter zonder meer van uit dat deze informatie genoegzaam bekend was. Graag wil ik mij in toekomstige gevallen in het presidium expliciet vergewissen van voldoende helderheid in dergelijke aangelegenheden. Overigens had het u geheel vrijgestaan om ter vergadering de heer Michels of mij te bevragen over de exacte duiding van het begrip "zakelijk belang".

U laat ook doorschemeren twijfels te hebben aan de drijfveren van de voortvarendheid waarmee wethouder Van der Broeck het dossier bestuurlijk ter hand heeft genomen. Daar waar vanuit uw raad deze wethouder niet zelden wordt geprezen om zijn tempo, lijkt het zich hier tegen hem te keren. Van deze wethouder mag toch niet in redelijkheid worden gevraagd het (cruciale en wel degelijk tijdkritische) proces te vertragen enkel om te voorkómen dat iemand er mogelijk iets kwaads achter zoekt? Overigens bevat de chronologie der gebeurtenissen wel degelijk enkele momenten waarop van gemeentewege – en ook van wethouderswege – het tempo wordt teruggenomen en juist ruimschoots de tijd wordt genomen. Zo er door de wethouder al enige druk op de voortgang werd uitgeoefend, weken zijn aansporingen en inspanningen op geen enkele wijze af van de hem kenmerkende neiging tot tempo en voortgang.

In aanvulling nog op het voorgaande, zie ik in de handelwijze van de heer Michels geen schending van de integriteitsregels die in de Gemeentewet en de Gedragscode Bestuurlijke Integriteit zijn vastgelegd. Ik verwijs u naar bijlage 3 voor een op dit punt uitgevoerde interne analyse.

A. Vragen betreffende de heer Michels en Wüsterveld

1. *Sinds wanneer is de heer Michels eigenaar van het perceel P173 in het Wüsterveld?*

V-Snaar Projecten BV is sinds 29 november 2007 eigenaar.

2. *De heer Michels is én grondeigenaar én ontwikkelaar van de rondeelstallen in Wüsterveld, zo blijkt uit het dossier. Op de in het dossier aangetroffen kaart past de rondeelstal precies op de grond van de heer Michels. Verkoopt hij de grond aan de initiatiefnemer Ruud Zanders?*

Mondeling is door de heer Michels te kennen gegeven dat na het doorlopen van de benodigde procedures V-Snaar projecten BV de gronden verkoopt aan de heer Zanders van Rondeel BV. De heer Zanders wil vervolgens een passende beheerder/eigenaar regelen en anders zelf eigenaar blijven.

3. *Ontwikkelt hij (JM) de stal en huurt Ruud Zanders vervolgens de stal?*

Zie antwoord bij A.2.

4. *Ontwikkelt hij (JM) de stal en verkoopt hij het ontwikkelde onroerend goed aan Ruud Zanders?*

Zie antwoord bij vraag A.2.

5. *In zijn brieven van 8 september 2011 en 24 september 2011 verzoekt de heer Michels het college van b&w om toestemming tot vestiging van een rondeelstal in het gebied Wüsterveld. Hij geeft daarbij aan dat de eigenaar van het betreffende perceel naar hem toe heeft aangegeven medewerking te willen verlenen aan de daartoe noodzakelijke verkoop. Is het juist dat de heer Michels c.q. V-Snaar zelf eigenaar is?*

De eigenaar van het perceel sectienummer P-173 is V-Snaar projecten BV. De passage waarnaar u verwijst, luidt: "De eigenaar van het perceel heeft aangegeven medewerking te willen verlenen aan de verkoop". Dit komt mogelijk wonderlijk over omdat V-Snaar de betreffende eigenaar is. Een niet-ingewijde zou kunnen denken dat het hier om een derde gaat. Ik kan mij voorstellen dat dit een vraag oproept. De heer Michels heeft hierin echter geen andere bedoeling gehad dan de uiteenlopende rollen strikt te scheiden. Hij ging er daarbij terecht van uit dat zijn eigendomspositie bij de ontvanger bekend was en hierover is in de gevoerde gesprekken volstrekte duidelijkheid geweest.

6. *Is het college van mening dat de heer Michels hier zakelijke of persoonlijke belangen heeft?*

De heer Michels heeft hier inderdaad belangen, zoals in de Gemeentewet is gedefinieerd: belangen die de betrokkene rechtstreeks of middellijk persoonlijk aangaan.

B. Vragen betreffende wethouder Van der Broeck

1. *Wethouder Van der Broeck heeft aangegeven dat er sprake zou zijn van maximaal vijf rondeelstallen in Nederland. Gebleken is dat van financieel haalbare initiatieven van stallen die circa vijftig kilometer van elkaar moeten liggen. Is deze conclusie juist?*

Mondeling heeft de heer Zanders van Rondeel BV (en vervolgens vastgelegd in de brief van Bouwkundig Adviesburo Michels d.d. 8 september 2010) te kennen gegeven dat op basis van een marketingonderzoek vijf Rondeelstallen haalbaar zijn. Om de herkenbaarheid te vergroten wil men de stallen niet dichter dan vijftig km bij elkaar leggen.

2. *Kan het zijn dat de initiatiefnemers, onder wie de heer Michels, van de beoogde rondeelstal in Wüsterveld, zelf maximaal vijf stallen wil ontwikkelen? Wethouder Van der Broeck heeft doen voorkomen dat een rondeelstal een nieuw, uniek concept is. Hoe is dit te rijmen met een soortgelijk eerder en afgewezen concept?*

Het ontstaan van de Rondeelstal begint in 2004 met het onderzoek "houden van hennen" dat gericht was op het ontwikkelen van duurzame stalsystemen. Één van de concepten was de Rondeelstal dat werd doorontwikkeld door het bedrijf Vencomatic. In die periode zijn de heer Thielen en betrokkenen van Wageningen University en Vencomatic bij de gemeente op bezoek geweest om ons te informeren. Voor zover te traceren was dit rondom het jaar 2005. In diezelfde periode (december 2005) is ook de nota "Ruimte Benut" door de gemeenteraad vastgesteld met als beleid dat nieuwvestiging in de nabijheid van bestaande intensieve veehouderijbedrijven dient plaats te vinden. De eerste stal volgens het rondeelconcept is op 8 april 2010 in Barneveld geopend. Het tweede op 11 februari 2011 in Wintelre. De volgende zou in Venray kunnen zijn.

3. *Bekend is dat bij het doorgaan van de planontwikkeling Wüsterveld, de Wüsterweg verbreed moet worden. Op wie worden deze kosten verhaald?*

Op de vier initiatiefnemers die een innovatief stalsysteem realiseren in het gebied Wüsterveld. Zo mogelijk worden ook provinciale subsidiegelden benut.

4. *Is het correct dat het allerminst zeker is dat de provincie meefinanciert vanwege de subsidiestop?*

Dat is juist. Momenteel verstrekt de provincie voor een beperkt aantal onderdelen subsidie in het kader van Platteland in Uitvoering. Daar valt de ontwikkeling van een Landbouwontwikkelingsgebied niet onder. De ontwikkeling van een Landbouwontwikkelingsgebied heeft bij de provincie wel een hoge prioriteit. De rijksoverheid subsidieert innovatieve ontwikkelingen in de agrarische sector. Een recent voorbeeld is het stalsysteem Starplus dat de heer van Kempen uit Venray

heeft ontwikkeld. In de oorspronkelijke planning zou de subsidiestop van de Rijksoverheid (ILG-gelden) in juni worden opgeheven waarna een herprioritering zou plaatsvinden. Dit is vorige maand uitgesteld tot december 2011.

5. *Zijn er concrete andere bedrijven in zicht om op Wüsterveld een innovatief bedrijf te beginnen? Zo ja, welke en op welke locatie?*

Het bedrijf van de heer Van Kempen die het stalsysteem Starplus wil bouwen, heeft te kennen gegeven dat hij dit op het Wüsterveld wil realiseren. Daarnaast lopen er contacten met Wageningen University en individuele agrarische ondernemers, echter deze zijn nog niet concreet. De locatie is afhankelijk van de afspraken tussen alle grondeigenaren over de ontwikkeling van het gebied. Op dit moment is er overigens nog geen echt werk gemaakt van verdere acquisitie. Dit kan pas goed gebeuren op basis van een vastgestelde Gebiedsvisie.

6. *Sinds wanneer was men bij de gemeente op de hoogte van het fenomeen rondeelstal en de belangstelling van ondernemers hiervoor?*

Zie antwoord B. 2.

7. *Waarom heeft de wethouder nagelaten iets met de inbreng te doen van de heer Thielen als het ging om de voorlichting aan de raad over de positie van de overige grondeigenaren in het gebied Wüsterveld, zoals verwoord in de brief van Thielen van 16 maart 2011?*

De resultaten van de bespreking met de grondeigenaren op 8 februari en 22 maart en het overleg met de heer Thielen op 11 februari zijn nauw met elkaar verweven. Op basis van de resultaten van het overleg op 22 maart is besloten om deze informatie in de gemeenteraad te delen. Het initiatief van de heer Thielen paste qua karakter niet in het innovatieve concept.

Zie ook het antwoord bij vraag C.6

8. *Uit de bezwaren van het bestemmingsplan Buitengebied blijkt dat er iemand een plan had een rondeelstal op te richten. Het bezwaar is echter vanwege te late reactie niet ontvankelijk verklaard. Over welke locatie gaat dit?*

Dit betreft de locatie Rouwkuilenweg 25. De realisatie van een rondeelstal op deze locatie kan alleen doorgang vinden mits het bedrijf Rondeel BV hieraan wil meewerken.

9. *Er is sprake geweest van plannen in de Roffert. Ook hier is sprake van een zichtlocatie aan de A73. Bovendien een Landbouwontwikkelingsgebied en een minder open gebied. Kunt u aangeven waarom deze niet zijn doorgegaan?*

De beoogde locatie is een bestaand mestvarkensbedrijf aan de oostzijde van de Roffert. De heer Zanders heeft te kennen gegeven dat deze locatie niet betaalbaar is gezien de verkoopprijs en het feit dat de stallen dan moeten worden afgebroken. Daarenboven waren er ook planologische argumenten.

10. De provincie geeft ook aan dat nieuwvestiging van bedrijven niet in een open gebied zou moeten. Daarvoor zouden er wel heel goede argumenten moeten spelen. Heeft de wethouder de provincie inmiddels overtuigd van het enorme belang van expliciet dit gebied en niet een gebied in de buurt van andere bedrijven?

In de periode van half januari tot begin februari is het concept van de Wüsterveld tijdens een aantal gesprekken zowel ambtelijk als bestuurlijk besproken. Door de provincie is aangegeven dat het concept voldoende argumenten bevat om in dit geval te kiezen voor vestiging in een open gebied.

11. Sinds wanneer is de gemeente eigenaar van het perceel grenzend aan het perceel in eigendom van de heer Michels?

De gemeente Venray is sinds 9 januari 2009 eigenaar van het perceel P 769.

C. Vragen betreffende andere grondeigenaren

1. Welke relatie is er tussen een initiatiefnemer van de rondeelstal Ruud Zanders en de grondeigenaar J. Zanders?

Het antwoord op deze vraag moet ik u schuldig blijven. Desgewenst wil ik dit nog graag voor u nagaan.

2. Waarom is niet vastgelegd dat de ontwikkeling van Wüsterveld enkel kan plaats vinden wanneer naast de rondeelstal van de heer Michels, ook de andere beoogde initiatieven voor vernieuwende intensieve veehouderij zekerheid van slagen hebben?

In de inleiding van de gebiedsvisie staat: "Het succes van het gebied ligt daarmee in handen van private partijen om binnen de randvoorwaarden te komen tot een voorbeeldgebied. Als zij geen initiatief nemen om het gezamenlijk op te pakken zal het gebied niet worden ontwikkeld".

In de adviesnota aan de gemeenteraad van 4 februari 2011 staat bij kanttekeningen/risico's: "Visie is gericht op totale ontwikkeling van het gebied. Voorkomen moet worden dat slechts één bedrijf zich vestigt waardoor het karakter van het gebied is gewijzigd zonder dat het volledig gebied wordt ontwikkeld".

Feit is, dat je érgens moet beginnen. Bij de wethouder en het college bestaat alle vertrouwen dat de rondelstal gevolgd zal worden door andere kansrijke initiatieven.

3. *Waarom zijn de overige grondeigenaren eerst op 27 januari 2011 bijeen geroepen en ingelicht, terwijl het initiatief al loopt vanaf april 2010 en kregen de grondeigenaren slechts veertien dagen de tijd om in te stemmen?*

In december 2010 is besloten om medewerking te verlenen aan het initiatief. Voor die tijd is intern nagedacht of er wel genoeg basis is om het concept Wüsterveld te ontwikkelen en op welke wijze dat zou plaatsvinden. Dat de uitwerking van de gebiedsvisie pas begin januari 2011 werd opgestart heeft te maken met de prioritering van werkzaamheden.

4. *Bedrijven die aan de ontwikkeling van het Wüsterveld deelnemen moeten een financiële bijdrage leveren voor de inrichting (wandel- en fietspaden) van het totale gebied. Waarom is niet aangegeven over welke bedragen het gaat en waarop deze gebaseerd worden?*

De Gebiedsvisie (waarom en waar) krijgt haar uitwerking in het Inrichtingsplan (hoe en hoeveel). Een eerste aanzet tot het opstellen van het Inrichtingsplan is reeds gemaakt en toegevoegd aan het dossier dat ter beschikking is gesteld aan de drie raadsfracties en uiteraard ook door de andere fracties kan worden ingezien.

5. *Het inrichtingsplan moet nog worden opgesteld. Dit is inclusief verkaveling en financiering van recreatieve voorzieningen. Waarom heeft wethouder Van der Broeck op voorhand op 22 maart jl. in een bijpraatsessie met de grondeigenaren voorfinanciering toegezegd?*

De voorfinanciering is onder de voorwaarde van een vastgesteld Inrichtingsplan waarbij de risico's voldoende bekend zijn. Het betreft dus bepaald geen gegarandeerde voorfinanciering. Daarmee wordt een zorgpunt van de grondeigenaren (namelijk: wie neemt het initiatief voor de gebiedsinrichting?), weggenomen.

6. *Waarom is hiervan geen melding gemaakt aan de gemeenteraad, terwijl wel toegezegd is aan de grondeigenaren op 22 maart dat de resultaten van de afspraken op 22 maart voor de raadsvergadering van 29 maart zouden worden teruggekoppeld?*

Aan de afspraak dat de resultaten voor 29 maart door de gemeente en de grondeigenaren naar elkaar zouden worden teruggekoppeld, is voldaan (zie ook

C7). Het was voorts de bedoeling om de afspraken van 22 maart in de gemeenteraad van 29 maart terug te koppelen. Die melding aan de raad heeft niet plaats kunnen vinden als gevolg van het uit de agenda halen van de Gebiedsvisie Wüsterveld.

7. *Wat zijn de resultaten?*

De resultaten van het overleg met de grondeigenaren op 22 maart zijn vastgelegd in een verslag dat is toegevoegd aan het dossier. De afspraken zijn:

- gemeente en grondeigenaren blijven met elkaar in overleg. De grondeigenaren komen met een voorstel richting gemeente. Daarbij wordt scenario 1 onderzocht met een verevening voor alle vier de te ontwikkelen locaties;
- de gemeente zoekt het onderdeel planschade uit;
- voor de raadsvergadering van 29 maart worden door de gemeente en grondeigenaren resultaten naar elkaar terug gekoppeld.

8. *Is er met alle grondeigenaren inmiddels overeenstemming? Zo nee, waar strandt het op?*

Er is nog geen overeenstemming tussen alle grondeigenaren over de feitelijke ontwikkeling van het gebied. Dat traject is op 22 maart voorgezet met een eerste verkenning van de mogelijke aanpak waarop de grondtransacties dienen plaats te vinden. Aangezien alle grondpartijen en de gemeente met elkaar in gesprek zijn, kan niet worden geconstateerd dat, bij het ontbreken van overeenstemming, er sprake is van een gestrand traject.

9. *Uit het dossieronderzoek blijkt dat nog niet alle grondeigenaren op een lijn zitten voor wat betreft de andere ontwikkelingen en het tijdpad. Waarom de haast dan met een grondeigenaar voor de rondeelstal?*

De heer Zanders van Rondeel BV heeft te kennen gegeven dat hij een planning heeft om jaarlijks een rondeelstal te openen. Voor 2011 is Venray gepland. We willen hieraan meewerken omdat we hebben gemerkt dat een concreet initiatief een stimulans vormt om meer innovatieve stalsystemen te vestigen. Vandaar dat we tempo zijn gaan maken, echter de snelheid mag niet leiden tot onzorgvuldigheid.

10. *Is het de burgemeester bekend dat er onvrede heerst bij de andere grondeigenaren, omdat andere initiatieven steeds zijn afgewezen in dit gebied?*

Een causaal verband tussen het eerder afwijzen van andere initiatieven en een heersende onvrede bij grondeigenaren, is mij niet bekend. Wel weet ik dat er in het verleden initiatieven zijn afgewezen.

In het verleden hebben enkele initiatiefnemers een schriftelijk verzoek ingediend om een nieuw intensief veehouderijbedrijf te starten aan de Wüsterweg. Dit is een initiatief van de heer Michels voor de vestiging van een nertsbedrijf op de locatie waar hij nu een principeverzoek voor de Rondeelstal voor heeft ingediend. Dit verzoek is afgewezen in februari 2008.

Een initiatief van Mts Geurts-Pouwels voor het oprichten van een varkensbedrijf is afgewezen in 2001 (op perceel P 223) en in 2008 (op perceel P 226). Ook het initiatief van de heer Marcellis voor de realisatie van een varkensbedrijf is afgewezen. Daarnaast hebben een aantal ondernemers mondeling gevraagd of vergelijkbare initiatieven mogelijk zijn.

D. Vragen betreffende integriteit

1. *Wat heeft de wethouder gedaan om de relatie tussen hem en de heer Michels als raadslid, fractievoorzitter en initiatiefnemer/ondernemer voldoende gescheiden te houden?*

De wethouder heeft gedaan wat van een wethouder mag worden verwacht: in zijn bestuurlijke afwegingen de inbreng van de heer Michels zuiver op inhoud te beoordelen en geheel los te zien van zijn politieke pluimage en lidmaatschap van de gemeenteraad. Tijdens de collegebehandeling is een autonome bestuurlijke afweging gemaakt op basis van inhoudelijke weging van argumenten. De echo van enige specifieke persoonlijke of zakelijke belangen van enig raadslid heeft daarin in het geheel niet weerklonken. Er is ter collegebehandeling overigens wel expliciet stilgestaan bij de rol en positie van de heer Michels als ondernemer. Het nut van het door u gemaakte onderscheid tussen raadslid en fractievoorzitter ontgaat mij overigens. Wanneer u hiermee onverhoopt de angst verwoordt dat het college of enig collegelid een fractievoorzitter (van welke fractie dan ook) anders waardeert dan een "gewoon" raadslid, dan kan ik u geruststellen: dat is pertinent niet het geval.

2. *Het dossier, voor zover ingezien, ademt vanaf het begin de betrokkenheid van raadslid de heer Michels uit. De aankondiging in het presidium dat de raadzaal even verlaten wordt, wanneer het dossier in de raad wordt behandeld, omdat hij een zakelijk belang heeft, was erg dun. Waarom heeft wethouder Van der Broeck niet eerder open kaart gespeeld en persoonlijke verstrengeling van de heer Michels open en transparant medegedeeld?*

Wanneer u de door de heer Michels in achtgenomen terughoudendheid in het besluitvormingsproces verengt tot zijn "aankondiging in het presidium dat de raadzaal even verlaten wordt", doet u hem tekort. Zie verder de antwoorden op de overige vragen in deze categorie.

3. *Bent u het met ons eens dat alle schijn van betrokkenheid van raadsleden en uiteraard leden van het college bij politieke dossiers vermeden moet worden?*

Ofschoon ik de lading van uw vraag begrijp, kan ik er niet zo veel mee. Wat verstaat u onder "betrokkenheid"? Wat verstaat u onder een "politiek dossier"? Hoe ver gaat het vermijden van "alle schijn van betrokkenheid"? In essentie heeft ieder raadslid en collegelid per definitie enige betrokkenheid bij alle politieke dossiers.

Voor zover u suggereert dat er in het onderhavige geval sprake is van een ongeoorloofde schijn van betrokkenheid en/of een tekortschietend vermogen om een ongeoorloofde schijn te vermijden, dan ben ik het niet met u eens.

4. *Bent u het met ons eens dat de fractievoorzitter van het CDA en nadrukkelijk betrokken bij het dossier Wüsterveld, onhandig, weinig transparant en te zakelijk betrokken heeft geopereerd?*

Nee.

5. *Is de positie als raadslid van John Michels nog geloofwaardig?*

Ja. Er bestaat bij mij geen enkele reden te twijfelen aan de geloofwaardigheid van de heer Michels als raadslid.

6. *Uit de diverse mails blijkt dat de heer Michels zeer nauw betrokken is geweest bij de totstandkoming van de gebiedsvisie. Is het gebruikelijk dat belanghebbenden zo intensief meewerken aan de totstandkoming van zo'n stuk?*

In een moderne publieke sector is het bepaald niet ongebruikelijk om met belanghebbenden in de fase van de beleidsvoorbereiding in overleg te treden. Betrokkenheid kan in essentie als waardevol worden gezien. Het is vervolgens aan het besluitvormend bestuursorgaan – college respectievelijk gemeenteraad – om alles te wegen en te overwegen.

De betrokkenheid van de heer Michels bij het opstellen van de Gebiedsvisie Wüsterveld is vergelijkbaar met de overige grondeigenaren. Naast het gezamenlijk overleg zijn er ook met diverse grondeigenaren afzonderlijke gesprekken gevoerd. Uit het dossier blijkt wel dat de heer Michels schriftelijk heeft gereageerd op een concept-Gebiedsvisie. Deze versie is voorafgaand aan het overleg van 3 februari naar alle grondeigenaren gezonden. Tijdens het overleg hebben de eigenaren op het concept gereageerd. Deze reactie is direct in de gebiedsvisie verwerkt.

7. *Hoe serieus moeten we de aankondiging van de heer Michels nog nemen dat hij bij de besluitvorming van dit dossier niet betrokken is, als uit het dossier zelf blijkt dat hij met name bij de voorbereiding zeer nauw betrokken is geweest?*

Er is een principiële verschil tussen beleidsvoorbereiding en beleidsbepaling. De heer Michels is betrokken geweest bij de beleidsvoorbereiding. Hij heeft dat altijd zichtbaar en transparant gedaan. Niet vol te houden valt dat de heer Michels daarmee ook bij de besluitvorming betrokken is. Hij noch zijn schaduw of echo hebben deelgenomen aan de eindredactie van het voorstel en de besluitvorming door het college.

De door u aangehaalde aankondiging van de heer Michels mag u dus serieus nemen.

8. *Was de burgemeester volledig op de hoogte van deze betrokkenheid?*

De betrokkenheid van de heer Michels is mij door de heer Michels zelf op 24 november 2010 omschreven. Op 23 februari 2011 heeft de heer Michels ook de griffier geïnformeerd.

9. *Heeft de wethouder een actieve informatieplicht om aan te geven hoe een raadslid in zo'n zaak betrokken is?*

Nee, althans niet in de absolute zin zoals u dat stelt. In deze casus zie ik de actieve informatieplicht niet. Daar waar een wethouder er in redelijkheid van uit mag gaan dat de betrokkenheid van het raadslid genoegzaam bekend is en hij er zich van heeft vergewist dat deze betrokkenheid zich beperkt tot inbreng in de beleidsvoorbereiding, lijkt mij een actieve informatieplicht overbodig. Niettemin kan ik mij voorstellen dat we uit deze casus de les trekken dat wij in mogelijke toekomstige gevallen de beleidsvoorbereidende participatie van raadsleden – niet vanuit hun politieke maar vanuit hun maatschappelijke en/of beroepsmatige activiteiten – nog explicieter maken. Graag denk ik hierin constructief met u mee. Ik ben ervan overtuigd dat de overige collegeleden dit ook zo zien. Laten we echter niet al te krampachtig nieuwe gedragsregels formuleren waar de bestaande integriteitscodes al voldoende inherente kracht hebben. Ook in andere dossiers spelen raadsleden vanuit hun maatschappelijke en/of beroepsmatige activiteiten zichtbaar of onzichtbaar een rol in het proces van beleidsvoorbereiding en daar is principieel niets mis mee.

10. *Uit mailwisseling blijkt dat wethouder Van der Broeck snel is met het goedkeuren van op- en aanmerkingen van de belanghebbende. Is dit een gebruikelijke manier van werken?*

Aan één of enkele door u gelezen e-mails ontleent u de algemene conclusie dat de wethouder snel is met het goedkeuren van de wensen van de belanghebbende. Ik kan u verzekeren dat de wethouder in talloze andere dossiers ook snel is met reacties en ik kan u eveneens verzekeren dat de wethouder in onderhavige casus ook wel eens op de rem heeft gestaan en de wensen van belanghebbende niet heeft overgenomen. In de aanvangsfase is bestuurlijk en ambtelijk prioriteit gegeven aan het bestemmingsplan Buitengebied en er bewust voor gekozen aan de Gebiedsvisie Wüsterveld nog geen prioriteit toe te kennen. Tevens zal het u niet zijn ontgaan dat een aantal door de wethouder zo snel overgenomen opmerkingen niet onverdeeld in het zakelijke voordeel van de heer Michels uitviel.

11. *Waarom heeft wethouder Van der Broeck nagelaten de raad actief te informeren over de positie van de andere grondeigenaren?*

De gebiedsvisie is de visie van de gemeente op een gebied, het heeft geen 'planologische status'. Bij dergelijke gebiedsplannen (uitbreiding dorp, bedrijventerrein, Masterplan Loobeek) en ook bij bestemmingsplannen wordt dit ook niet gedaan.

E. Vragen betreffende de gebiedsvisie

1. *De gebiedsvisie en straks bestemmingsplan Wüsterveld is opgezet om de komst van in elk geval een bepaald bedrijf zo snel mogelijk te realiseren, de rondeelstal van initiatiefnemer de heer Michels, op het perceel van de heer Michels. Dit brengt een voordeelpositie voor de heer Michels met zich mee. Want zijn bedrijf geldt als innovatief, dit staat vast in alle ambtelijke stukken. De andere grondeigenaren moeten maar afwachten of hun initiatief straks als innovatief zal worden aangemerkt. Bovendien hebben zij niet meer de volledige vrije keuze ten aanzien van het soort van bedrijf (in ieder geval geen tweede kippenstal). Was het niet transparanter geweest eerst het gebiedsplan te ontwikkelen en te presenteren en vervolgens initiatiefnemers gelijke kansen te geven voor het indienen van bedrijfsplannen?*

Zoals in de inleiding van de gebiedsvisie is beschreven, is het initiatief van de rondeelstal de katalysator voor het ontwikkelen van het concept Wüsterveld: de realisatie van meerdere innovatieve veehouderijbedrijven in een voorbeeldgebied. Realisatie van de rondeelstal is alleen mogelijk indien de gebiedsvisie is vastgesteld en er overeenstemming is over de wijze waarop de grondtransacties dienen plaats te vinden. Ook dienen andere concrete initiatieven voorhanden te zijn.

Feit is dat er tot heden alleen een concept-ruimtelijke onderbouwing en een schetsplan van de rondeelstal is ingediend. Er is vervolgens in overleg met de heren Zanders en Michels een planning opgesteld voor het initiatief waarbij de ontwikkeling Gebiedsvisie leidend is. Hierbij is er van uitgegaan dat na vaststelling van de Gebiedsvisie er voldoende afstemming is met alle partijen dat de formele aanvraag van de Rondeelstal kan worden ingediend. Vanaf het begin is door de gemeente uitgedragen dat de Rondeelstal geen voordeelpositie mag hebben

2. *Hoe is de voorkeurpositie van de heer Michels te verklaren bij de inzage van de concept-gebiedsvisie?*
Mij is niets gebleken van een voorkeurpositie van de heer Michels bij de inzage van de concept-gebiedsvisie. Ik weet niet waarop u deze waarneming baseert.
3. *Hoe is het te verklaren dat de heer Michels de term legkippen binnen het initiatief rondeelstal op kan rekken tot de term pluimvee en waarom?*

De rondeelstal is bestemd voor legkippen. Het "oprekken" tot pluimvee was van toepassing op de gebiedsvisie in zijn geheel. In de gebiedsvisie wordt uitgegaan van een aantal criteria waaraan de initiatieven moeten voldoen. Daarbij wordt aangegeven dat we variatie in diersoorten willen. In de rondeelstal kan, op dit moment per definitie, alleen maar sprake zijn van legkippen.

4. *Uit de stukken blijkt niet dat die andere grondeigenaren de concept gebiedsvisie van commentaar hebben mogen voorzien, waarom niet?*

Het is mij niet duidelijk wat u precies bedoelt met "waarom niet". Bedoelt u: waarom blijkt het niet uit de stukken dat andere grondeigenaren de gebiedsvisie van commentaar hebben mogen voorzien? Of bedoelt u: waarom hebben de andere grondeigenaren de concept-gebiedsvisie niet van commentaar kunnen voorzien?

Tijdens de tweede bijeenkomst van de grondeigenaren hebben zij allen vooraf een concept-gebiedsvisie ontvangen. De mondeling aangedragen opmerkingen zijn verwerkt. De heer Michels heeft daarnaast enkele schriftelijke reacties gegeven. De andere grondeigenaren hebben dus wel degelijk commentaar geleverd, maar zij hebben het niet schriftelijk gedaan.

5. *Is het juist dat na de vaststelling van de gebiedsvisie in zijn huidige tekst een rondestal ontwikkeld mag worden en dat het afwachten is van andere initiatieven?*

Nee, zie ook het antwoord bij vraag C.2.

6. *Kunnen er ook gewone IV-bedrijven (Intensieve Veehouderij, HG) op Wüsterveld komen?*

Nee.

7. *Waarom wordt er in de gebiedsvisie niet vermeld wat de redenen zijn geweest om voor deze locatie te kiezen?*

De redenen staan in paragraaf 3.2 van de gebiedsvisie Wüsterveld.

8. *In dit plan zijn twee andere locaties betrokken: Ringweg 12 en Heidseweg 66. Hoe gaat dat verder? Voor Ringweg 12 is al een bestemmingsplan klaar.*

In de gebiedsvisie is als voorwaarde opgenomen dat voor een nieuwvestiging in het Wüsterveld in het extensiveringsgebied of rand kerkdorp een bedrijf wordt verplaatst. In de concept-ruimtelijke onderbouwing is de verplaatsing van Ringweg 12 aan het initiatief Rondeel gekoppeld. Als deze verplaatsing naar de Wüsterveld niet kan doorgaan, dient een andere nieuwvestigingslocatie worden gezocht.

9. *Bent u het met ons eens dat een gebiedsvisie door een onafhankelijk bureau moet worden opgesteld om zo de schijn te voorkomen dat er naar een bepaalde keuze wordt "toegeschreven"?*

Nee. Het ambtelijk apparaat staat als adviseur ten dienste van college en gemeenteraad. Door het woord "schijn" te gebruiken wordt de indruk gewekt dat wordt getwijfeld aan de onafhankelijkheid van het ambtelijk apparaat. Voor zover u deze indruk inderdaad wil wekken, neem ik er als portefeuillehouder personeel en organisatie, en ook als voorzitter van het college (de werkgever van de ambtenaren), afstand van.

In zijn algemeenheid zou ik uw suggestie willen ontraden. Op ieder beleidsterrein valt wel een theoretisch risico te bedenken dat er naar een bepaalde keuze wordt toegeschreven.

Hoogachtend,

J.J.P.M. Gilissen,

Burgemeester.

BIJLAGEN

1. Brief van de fracties InVENTief, PP2 en SP met de gestelde vragen
2. Brief van de heer J. Michels, d.d. 10 oktober 2008
3. Interne kabinetsnotitie n.a.v. de gestelde integriteitsvragen